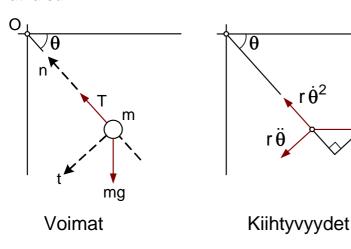

3.25 Heiluri on kiinnitetty vakiokiihtyvyydellä a_0 liikkuvaan alustaan kuvan mukaisesti. Heiluri päästetään alustan suhteen levosta liikkeelle, kun $\theta = 0$. Määritä varren rasituksen $T(\theta)$ lauseke ja laske siitä $T(\pi/2)$ ja $T(\pi)$.

Ratkaisu:

tn-kordinaatisto on vaunun mukana translaatiossa vakio kiihtyvyydellä a₀. Käytetään Newtonin lakia muodossa

$$\vec{R} = m\vec{a} = m(\vec{a}_O + \vec{a}_{rel})$$

jolloin $\bar{a}_O$ on pisteen O ja $\bar{a}$ massan m absoluuttinen kiihtyvyys sekä $\bar{a}_{rel}$ massan m suhteellinen kiihtyvyys pisteeseen O nähden.

$$\vec{a}_{rel} = r \ddot{\theta} \vec{e}_t + r \dot{\theta}^2 \vec{e}_n$$

Liikeyhtälö t-suunnassa on

$$mg\cos\theta = m(-a_0\sin\theta + r\ddot{\theta}) \implies r\ddot{\theta} = g\cos\theta + a_0\sin\theta$$

Kulmaliikkeen energiadifferentiaaliyhtälöstä $\dot{\theta} d\dot{\theta} = \ddot{\theta} d\theta$ seuraa integroimalla

$$\int_{0}^{\dot{\theta}} \dot{\theta} d\dot{\theta} = \int_{0}^{\theta} \frac{1}{r} (g\cos\theta + a_0\sin\theta) d\theta \qquad \Rightarrow \qquad \frac{\dot{\theta}^2}{2} = \int_{0}^{\theta} \frac{1}{r} (g\sin\theta - a_0\cos\theta)$$

$$\Rightarrow \frac{\dot{\theta}^2}{2} = \frac{1}{r} [g \sin \theta + a_0 (1 - \cos \theta)]$$

Liikeyhtälö n-suunnassa on

$$\mathsf{T} - \mathsf{mgsin}\,\theta = \mathsf{m}(-\mathsf{a}_0\cos\theta + \mathsf{r}\,\dot{\theta}^2\,) = \mathsf{m}[-\mathsf{a}_0\cos\theta + 2\mathsf{gsin}\,\theta + 2\mathsf{a}_0\,(1-\cos\theta)]$$

$$\Rightarrow T(\theta) = m[3g\sin\theta + a_0(2 - 3\cos\theta)]$$

$$T(\pi/2) = m(3g+2a_0)$$
  $T(\pi) = 5ma_0$